

Phân biệt

Albert Einstein (1879–1955 người Mỹ gốc Đức–Do Thái. Nhà khoa học vĩ đại nhất của thế kỷ XX) có lần trả lời phỏng vấn của báo giới:

- Các ông đừng đặt vấn đề quốc tịch của tôi. Những năm còn lại của cuộc đời tôi, theo giấy tờ thì tôi là người Mỹ. Nhưng, sau khi tôi chết, nếu những lý thuyết của tôi đề ra là đúng thì người Đức sẽ nói tôi chính gốc là người Đức. Người Pháp sẽ nói tôi là công dân quốc tế. Nếu sau này có những chứng minh cho rằng lý thuyết của tôi đề ra còn có những thiếu sót, thì người Pháp sẽ nói tôi đã từng là người Đức và người Đức sẽ nói tôi là một tên Do Thái.

Thói thường – người đời ưa phân biệt nguồn gốc: (chủng tộc, quốc tịch, quê quán), phân biệt giai cấp (tiền của, địa vị...) - óc phân biệt mau biến thành đối xử phân biệt (kỳ thị, ác cảm, thiên lệch, bất công, bài trừ...) – từ đó khó bác ái (trong khi bác ái nâng loài người trở vượt khỏi loài thú, là cốt tủy Công giáo, là quốc tịch Nước Trời).

Thật vậy! Óc phân biệt dùng để “*cách vật trí tri*” (suy cho rõ vật việc để thấu đạt cùng lý) hoặc để yêu nước thương nòi... hơn là để đối nhân xử thế. Đúng, sai là ở cách dùng.

Vì lẽ dùng óc phân biệt để đối nhân xử thế là cốt cách u muội của tiểu nhân, còn “*quân tử bất phân*” là thiên tư thông mẫn. Chúa Kitô “*bất phân*” khi giao tiếp với đủ hạng người đến nỗi phải chịu bọn “*phân biệt*” biếm tiếu.

Người không phân biệt trong xử thế là người có phẩm chất vô tư của trời đất: “*Sol lucet omnibus*” (trời soi chiếu cho tất cả); vì trời đất có đạo “*Tam vô tư: Thiên vô tư phú, địa vô tư tải, nhật nguyệt vô tư chiếu*” (trời vô tư che, đất vô tư chở, mặt trời mặt trăng vô tư chiếu sáng) đúng y Chúa Kitô dạy về Đức Chúa Cha: “*Vì Người cho mặt trời của Người mọc lên soi sáng kẻ xấu cũng như người tốt, và cho mưa xuống trên người công chính lẫn kẻ bất luân*” (Mt.5,45). Vô tư dẫn đến bác ái. Làm người không bác ái thì khác chi loài thú (tranh giành, hiếp đáp, giết hại lẫn nhau)!

Chuyện đời khơi chuyện đạo. Óc phân biệt (nội bộ lẫn ngoại vi) trong Giáo hội rất trầm trọng! Chúa Kitô cố tránh “*Giêrusalem*” thì nay Công giáo quay lại nơi sục mùi phân biệt ấy; dụ ngôn “*Ai là anh em tôi?*” (Lc 10:25-37) chưa đủ sức lay tỉnh Công giáo hay sao? Nếu hiện còn ở thế, liệu Chúa có tránh nhà thờ nhà dòng... để đến nhà chùa không? Người Công giáo khó đạt bác ái hơn ai hết có phải vì mỗi nhà thờ nhà dòng là một “*Giêrusalem*” không?

Ai chưa thể bác ái, hãy tạm vô tư! Còn nếu chưa vô tư được với “*người dung*”, xin tạm vô tư với “*người nhà*”.

NK